

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
2.50 z odb. w Adm.
2.95 z odb. do domu

PORANNE

10 gr.

ROK 1 (VII.)

Kraków, Wtorek 20 września 1938 r.

Nr. 110 (263)

Henlein wydał rozkaz chwycenia za broń

Tworzy się w Sudetach korpus ochotniczy

BERLIN. W Asch ogłoszono wczoraj następujący komunikat:

Konrad Henlein wydał rozporządzenie o stworzeniu w sobotę wzdłuż granicy ojczyzny sudeckiej niemieckiego korpusu ochotniczego (Sudetendeutsche Freikorps).

W związku z tym rozporządzeniem, kierownictwo partii niemiecko-sudeckiej wydało do Niemców sudeckich odezwę, w której stwierdza, iż czynione od lat usiłowania zdobycia praw dla ludności niemieckiej w Czechosłowacji natrafiło na nieprzejednane stanowisko czeskich władców, którzy dążyli do zniszczenia żywiołu niemieckiego.

Rząd praski w mowach, obietnicach i rokowaniach zapewniał o gotowości porozumienia, podczas gdy czeskie partie podsyłały szowinizm społeczeństwa

Granica polsko-czeska zamknięta

MOR. OSTRAWA. W dniu wczorajszym władze czeskie zamknęły granicę czesko-polską dla wszystkich mężczyzn obywateli czechosłowackich, którzy zamierzają wyjechać z Czechosłowacji.

Na moście głównym w Cieszynie odbiera się masowo paszporty i przepustki.

czeskiego do ostatecznych granic.

Podczas gdy rząd praski przez deklaracje i obietnice usiłował planowo wprowadzać w błąd opinię publiczną, podejmowana była jednocześnie nieprze-

jednana akcja zniszczenia narodowości nie czeskich przy pomocy wszystkich środków i organizacji, korzystających z poparcia rządu.

W ostatnich tygodniach władcy Czechosłowacji zdemaskowa-

li się.

Odezwa w bardzo ostrych słowach atakuje kierownicze czynniki czeskie, zarzucając im, że ukrywają przed własnym społeczeństwem istotną sytuację i pchają przez swą nieustępliwość

do zaostrzenia zatargu.

Mówiąc o ogłoszeniu stanu wyjątkowego i represjach stosowanym ostatnio wobec Niemców, odezwa kończy się słowami:

(Dokończenie na str. Nr. 2)

Paryż naradzał się z Londynem

Prem. Daladier i min. Bonnet na konferencji w Londynie

PARYŻ. Paryskie koła polityczne nie posiadają dotychczas jeszcze miarodajnych wiadomości zarówno o przebiegu rozmowy Chamberlain — Hitler, jak również o warunkach kancle-

rza Hitlera, i wynikach obrad rady ministrów w Londynie. Premier Daladier i min. Bonnet, którzy wylecieli do Londynu samolotem w sobotę o godz. 8-ej rano, byli dopiero na miejscu poinformowani dokładnie przez Chamberlaina i lorda Halifaxa o warunkach kancle-

rza Hitlera, jak również o decyzjach angielskiej rady ministrów.

Ten stan rzeczy wyraźnie ujawnia „Le Temps” w artykule wstępnym, wyjaśniając bez ogródek, że dopiero po rozmowach londyńskich ministrów francuskich, gdy oba rządy ustaliły swe stanowisko, opinia pu-

bliczna Francji będzie dokładnie poinformowana o istocie rozmowy Chamberlain — Hitler i o nowych elementach sytuacji na odcinku czechosłowackim.

W Paryżu oczekują, że po powrocie premiera Daladiera i min. Bonnet w poniedziałek lub wtorek zostanie zwołane posiedzenie rady ministrów dla nowej sytuacji międzynarodowej w świetle rozmów w Berchtesgaden i decyzji londyńskich.

Tymczasem w opinii francuskich kół politycznych, a nawet i w łonie rządu, coraz bardziej

ujawnia się zgodna opinia na temat sprawy czeskiej. Daje temu wyraz prasa francuska, która uważa już sprawę plebiscytu w Czechosłowacji za prawie przesądzoną.

Coraz bardziej krystalizuje się we francuskiej opinii konieczność neutralizacji nowej Czechosłowacji.

Tym nastrojom daje wyraz „Le Temps”, który zastanawia się nad zagadnieniem pogodzenia postulatów Niemców sudeckich przyłączenia ich do Rzeszy z postulatami utrzymania przy życiu Czechosłowacji, zdolnej do dalszej egzystencji.

Zadaniem Anglii i Francji oświadcza dziennik, jest zbadać, jakie są możliwości doprowadzenia do porozumienia, które uwzględniłoby żądania Niemców sudeckich przyłączenia ich do Trzeciej Rzeszy.

„Temps” apeluje do rządu praskiego, aby dał wyraz głębokiego zrozumienia sytuacji międzynarodowej w najbliższej przyszłości gdy będzie musiał powziąć ostateczne decyzje.

Wiadomości otrzymane tutaj o proklamacji Henleina utwierdzają przypuszczenie, że wypadki potoczyć się mogą szybciej od rozmów dyplomatycznych.

Zajścia antysemityczne w Londynie

przyjęły groźny charakter

LONDYN. Na przedmieściach londyńskich Bechnal Green oraz Hacknay doszło wczoraj przed południem do poważnych demonstracji antyżydowskich.

W Hacknay po wiecu, na którym przemawiał przewodca faszystów angielskich sir Oswald Mosley, uformował się pochód demonstracyjny, który przeciągając głównymi ulicami przedmieścia, wybił domy w szeregu prywatnych szopy oraz sklepów żydowskich.

Podobne zajścia miały miejsce na przedmieściu Bechnal Green. W obu wypadkach po-

turbowano kilku Żydów.

Manifestanci żądali wydalenia Żydów z Anglii, uważając ich za odpowiedzialnych za obecne przesilenie międzynarodowe.

W pewnym momencie demonstracje przyjęły tak groźny charakter, że musiano zmobilizować silne oddziały policyjne celem przywrócenia ładu i spokoju.

Międzynarodowy mecz piłkarski Polska — Niemcy w Kamienicy

KAMIENICA (tel. wł.). W dniu wczorajszym, w obecności 70.000 widzów oraz najwybitniejszych przedstawicieli sportu niemieckiego, został rozegrany międzypaństwowy mecz piłkar-

ski Polska — Niemcy.

Mecz był naogół ciekawy. Pu-

bliczność stale dopingowała swoich. Niemcy zwyciężyli 4:1.

O nastrojach przed meczem piszemy w dodatku sportowym.

Niemieccy socjaldemokraci

postanowili pójść razem z henleinowcami

BERLIN. Z Aussig (Usti nad Łabą) donoszą, iż w szeregu miejscowości kraju sudeckiego odbyły się zgromadzenia niemieckich socjaldemokratów, na których zapadły uchwały, wyzywające robotników niemieckich w Czechosłowacji, aby „poszli za głosem krwi” i aby wspólnie z innymi rodakami niemieckimi podjęli walkę o prawo stanowienia.

W tej brzemiennej w następ-

stwa chwili — brzmi odezwa socjaldemokratów niemieckich — wyciągamy dłoń do naszych rodaków ponad przeciwności klasowe i inne różnice.

W walce, którą prowadzi Niemcy w Czechosłowacji nie może zabraknąć niemieckiego robotnika, który tak samo, jak rodacy innych zawodów, dąży do „wielkiej wspólnej Rzeszy Niemieckiej”.

Rada Ligi Narodów bez Polski

Rząd nasz nie ubiega się o ponowny wybór

GENEWA. Główne zainteresowanie dnia wczorajszego stanowiły nie tyle obrady kilku komisji Zgromadzenia oraz Rady Ligi Narodów, ile wiadomość, że minister Komarnicki skierował do przewodniczącego Zgromadzenia list, w którym go zawiadomił, że Rząd polski nie ma zamiaru ubiegać się o

prawo ponownego wyboru, a zatem nie postawi swojej kandydatury na pół stałe miejsce, zajmowane przez Polskę przez lat 12-cie, bo od r. 1926.

Wybory te, jak wiadomo, mają się odbyć w najbliższym posiedzeniu.

Decyzja rządu polskiego, która nie była zresztą nawet w Ge-

nowie niespodziewana, spowodowała wśród delegacji i w kulisach ligowych liczne i ożywione komentarze.

Ogólnie rozumiano ją jako postanowienie zachowania w stosunku do instytucji genewskiej, w której ideologie polityczne tak dużą odgrywają rolę, dużej rezerwy.

Kalendarz dnia

19
WRZEŚNIA

PONIEDZIAŁEK

Januarego b. m.,
Konstant.
Słowiański: Kre-
pinina.
Słońca wsch. 5.16
zach. 17.44
Księżyc: wsch.
— zach. 15.7.

KRONIKA HISTORYCZNA.

1151 Urodził się we Francji Henryk Walezy.

1657 Utrata przez Polskę lenna pruskiego mocą traktatu w Weliwie.

1845 Zmarła Klement. z Tańskich Hofmanowa.

1861 Zamach na hr. Berga w Warszawie.

PRZYSŁOWIA LUDOWE:

Gdy nie rychło liść opada
Zima ostra bywa rada.

RADY PRAKTYCZNE:

Platery czyści się na sucho kredą sproszkowaną, lub też rozrobioną z wodką na ciasto i wyciera się flanelą.

CIEKAWY WIADOMOŚCI:

Kanał Kiloński posiada 99 km. długości a 11 m. głębokości.

Poradnia życiowa Rolfa Nelsona

Błękit nieba. Całe swoje życie spędził Pan na grze w karty i pijatyce. Można powiedzieć, że odłak Pan zmęczał nie przespał Pan ani jednej nocy w domu. Głód i walka o byt były Panu obce. Pan żądał, zabierał swoim najbliższym ostatni kęs byleby Pan był syty i zadowolony. Tak zachowywał się Pan wobec rodziców a po tym wobec żony i dzieci. Dziś kiedy Pan jest zniszczony żaluje Pan wszystkiego i chciałby rozpocząć życie na nowo. Dobre chęci są, ale brak silnej woli. Przede wszystkim musi Pan zapomnieć o swoich obecnych towarzyszach hulańców. Zacząć pracować. Pracę znajdzie Pan, dopomoga Panu w tym krewini żony, którzy boleją nad jej losem. Myśleć tylko o żonie i dzieciach, których Pan już dostatecznie skrzywdził i starać się osłodzić im te straszne chwile, które przeżyli, gdy Pan katował i bił nieprzytomny wprost z pijanstwa.

Marnotrawna żona. Czy zastanawiała się Pani nad tym, skąd maż Pani bierze na wszystko. Pensja je go jest bardzo skromna a żyje jak by był na wysokim stanowisku. Radzę Pani bliżej tę sprawę zbadać i nie pozwolić na to co się dzieje. Skutki bowiem będą fatalne. Nie wolno być lekkomyślną a Pani niestety nią jest. Żyje Pani chwilą i nie ją poza tym nie obchodzi. Dziś jeden jutro drugi przyjaciel wypełnia ją Pani życie. I czy ma Pani z tego zadowolenie? Nie! Nie kocha Pani swego męża a nawet powiedziałabym czuje do niego wstręt fizyczny. Wobec takiego stanu rzeczy powinna Pani się z nim rozstać. Nauczyć się jakiejś pracy zawodowej. Nie zabijać w sobie człowieka. Nie szukać przygodnych przyjaciół, bo z tego nie dobrego nie wyjdzie. Powinna Pani żyć spokojnie, gdyż serce nie jest w zupełnym porządku. Swoje uzupełnienie znajdzie Pani jeszcze w życiu. Siostra może wysłać list na mój adres, Warszawa: Zielna 4 m. 6.

Na małej wokandzie...

Niedyskretny kelner

czyli: „Sztukamies przyczyną bójkę”

(A.E.) W popularnej restauracji „Amazonka” zbuntowali się pewnego razu goście.

— Panie ober!

— Słucham pana szanownego.

— Daj pan jeszcze jeden befsztyk. Bo mi akurat para zębów potrzebna.

— Póki żyję — wydziwiał inny gość — takiej restauracji nie widziałem. Herbatę podają jak z lodu.

— Za to piwo ciepłe!

— Przepraszam się z panem, panie kelner, może mi pan nauczyć krajać tak cienko cytrynę. Z powodu do mnie przychodzi dużo znajomych, więc mnie moc cytryn wychodzi.

— Panie ober! Co to ma być?

— To? Lody.

— Każ pan sobie lewatywe

Tanie mieszkania dla robotników powstają dzięki Towarzystwu Osiedli Robotniczych

Głód mieszkaniowy, który jeszcze przed kilkoma laty srożył się w Polsce, jest coraz mniejszy. Oczywiście daleko nam jeszcze do nasycenia rynku mieszkaniowego, ale polityka budowlana idzie w kierunku zaspokojenia tych potrzeb.

Najbardziej dotkliwie odczuwano brak małych mieszkań. Budownictwo prywatne szuka dobrej lokaty i dochodów. Nie zwracało więc uwagi na małe mieszkania, które musiałyby być równocześnie tanie.

Budowę mieszkań robotniczych musiało się zająć Państwo oraz instytucje ubezpieczeń społecznych.

W roku 1934 akcja budowy mieszkań robotniczych została ujęta w określony plan i powierzono ją specjalnej instytucji Towarzystwu Osiedli Robotniczych. Instytucja ta ma charakter państwowy, gdyż działalność swoją opiera na kapitałach publicznych, a mianowicie Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

Działalność towarzystwa opiera się na zasadach samowystarczalności z wykluczeniem wszelkiego zysku. Buduje mieszkania dla robotników, a więc najtańsze. Walkuje się w ten sposób, by komorne za mieszkanie dwuizbowe nie przekraczało 30 zł. miesięcznie.

T. O. R. buduje dwa zasadnicze typy domów — domy blukowe oraz domy jednoizbowe. Te ostatnie są przywłaszczane przez pracowników na bardzo dogodnych warunkach, na spłaty do 50 lat przy oprocentowaniu 2 pr. c.

W ciągu swojej pięcioletniej działalności TOR wydał na budownictwo około 44 mil. zł. zwłaszcza około 20.000 izb. Jest to więc dorobek bardzo poważny.

W swojej polityce budowlanej T. O. R. kieruje się względami natury gospodarczej. A więc wznosi się domy w okęgach przemysłowych o dużym przebudnieniu. W ciągu ostatnich dwóch lat szczególnie wydajnie wzrosła działalność T. O. R. w Centralnym Okręgu Przemysłowym.

Niektóre bud wle TOR prowadzi we własnym zarządzie, inne natomiast tylko finansuje, zatwierdzając oczywiście uprzednio plany budowy i sprawdzając, czy budowa będzie odpowiadała warunkom przewidzianym.

Prawo do zamieszkania w domach T. O. R. posiada każdy pracownik, którego zarabek nie przekracza 250 zł.

W Warszawie z funduszu TOR-u zbudowała dwa kompleksy Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa, na Żoliborzu i Rakowcu, Państwowe Zakłady Lotnicze na Okęciu, we własnym zarządzie natomiast powstała wielka kolonia na Kole, obejmująca około 1.000 mieszkań, na ukończeniu znajduje się 10 bloków mieszkalnych na Grochowie.

W domach tych jest około 600 mieszkań. Są one już wszystkie wynajęte. Bloki wzniesiono na terenach miejskich wobec czego Zarząd Miasta jest współwłaścicielem i zastrzegł sobie st. mieszkania dla swoich pracowników.

Wszystkie mieszkania są niemal jednakowe. Obejmują one duży pokój, kuchnię, gazówkę przedpokój i ubikację. Na 10 mieszkań przypada pralnia i strych oraz łazienka. Wszystkie mieszkania zaopatrzone są w wodociąg, elektryczność, kontakty na radio oraz elektryczne grzejniki.

Mieszkania są duże i bardzo widne.

We wszystkich blokach zbudowano schrony przedwlotnicze, które — jak z uśmiechem wyjaśniał dyr. T. O. R. p. Strzelecki — potrafią zmieścić wszystkich mieszkańców i wytrzymają napór cegieł zburzonego domu.

Czynsz miesięczny w tych domach wynosić będzie ok. 30 zł. Każdy lokator zobowiązany jest ponadto do złożenia kaucji w wysokości 200 zł. Bloki mieszkalne na Grochowie zostaną oddane do użytku dnia 1 grudnia bieżącego roku.

Wesoły Kącik

Nieudany eksperyment

Dwie osoby zatrwały życie Jakubowi Cytrynowi. Żona, Róża, w domu, wspólnik w interesie.

Wyciągali od niego pieniądze, wymyślali mu od rana do nocy. Ta tylko była różnica, że żona mówiła: „Jesteś cham i idiota”, a wspólnik — „Jest pan cham i idiota”.

Jakub Cytryn nie mógł się pozbyć ani żony, ani wspólnika, Beńka Figi. Z żoną był związany umową małżeńską, ze wspólnikiem — umową spółki. Wzdychał więc i cierpiał.

— Panie Cytryn! — kpili sobie znajomi. — Co pan narzekasz? Pańskie życie jest jak oródek. W domu masz pan kwiatki, swoją Różę, a w interesie taki drugi owoc — Fige.

— Mnie się zdaje, — wzdychał pan Cytryn, — że moja Róża, to nie jest róża, — kwiat, tylko róża — choroba. A Figa, to nie jest figa — owoc, tylko figa z makiem, z pasternakiem mnie z interesu zostanie.

I Jakób Cytryn wzdychał, wzdychał i marzył o zemście.

Aż pewnego razu twarz mu się rozjaśniła.

— Nareszcie się zemściłem! — opowiadał zaufanemu przyjacielowi. — Main nadzwyczajny plan.

— Jaki? Wydam moją córkę za mąż za Beńkę Figę. Ona mu się już dawno podoba.

— Gdzie tu zemsta? Ona jest ładna i dobra dziewczyna.

— Idiota! Przecież jak on się ożeni z moją córką, to Róża będzie jego teściową! A ten drań będzie jej zięciem! Ty masz pojęcie, co to będzie za koncert! Cholera teściowa i zięć jeszcze większa cholera! Oni się zażrą na śmierć i ja będę miał spokój...

Po dwóch miesiącach odbył się ślub...

—o—

A po roku wvchudły i wzmężony Jakub Cytryn zwierzał się przyjacielowi.

— Wiesz? Mój eksperyment się nie udał. Myślałem, że z cholera jest tak samo, jak z tyfusem, albo ospą.

Żeby człowiek się nie zaraził tyfusem, to mu szczepią zarazki tyfusu. Bo jak we krwi jest tyfus, to już nowy tyfus nie może się dostać. Czyli, że tyfus zwalcza tyfus.

Okazuje się, że z cholerą jest inaczej. Jak się spotkała dwie cholery, to się z tego robi jedna wielka cholera.

Myślisz, że moja żona i zięć się grzają? Nie! Oni żnią jak dwa gołabki i mordują teraz mnie na spółkę, że już wytrzymać nie mogę.

Napoleon Sadek.

Uwielbiana kobieta

przyjechała do Londynu

Kobieta, o której marzy mnóstwo mężczyzn, przybyła obecnie do Londynu. Kobieta tą jest Vera Hall, najczęściej fotografowany „manekin” Ameryki. Widać się ją na okładkach i w dziele ogłoszeń największych pism. Fabryki gumy do żucia, papierosów i samochodów stwierdziły, że gdy ukazuje się fotografia Very Hall, żującej gumę, palącej papierosy lub prowadzącej auto, znacznie wzrasta sprzedaż produkowanych przez te fabryki przedmiotów.

Vera Hall zarabia na tym 6000 dolarów rocznie.

Przed dwoma laty Vera Hall spadła z konia tak nieszczęśliwie, że naruszyła sobie kręgosłup i w ciągu 6 miesięcy leżała w gipsie. Lekarze orzekli, że zostanie przez całe życie ułomna. Mimo to ostatnio otrzymała przydomek „najbardziej lubianej kobiety Ameryki”.

Ale panne. Verę Hall nuży to, że „jest najbardziej lubianą kobietą Ameryki”.

— Mam tego dość — zawołała do dziennikarzy, którzy ją otoczyli. — Mam dosyć noszenia pięknych sukien w świetle jupiterów i uśmiechania się wówczas, kiedy nie mam do tego chęci. Obecnie zamierzam nauczyć się śpiewu i w tym celu udam się do Paryża lub do Mediolanu.

PRZY CIERPIENIACH wątroby, żółdka, kiszek, nerek lub pęcherza stosuje się **SOK ŚWIĘTOJAŃSKIEGO** Ziela Magistra EDWARDA GOBIECA, Warszawa, Miodowa 14. Apteki i drogerie.

Wielki Plebiscyt Filmowy

Dziś przedostatni kupon

Nr. 31 wciąż na pierwszym miejscu

Zamieszczanie kuponów do bieżącej kolumny, kandydatka, która do jutra nie będzie miała minimum 50 głosów, nie będzie — dla ułatwienia i przejrzystości stanu — figurowała więcej w komunikatach.

Oto stan na dzień dzisiejszy:

Nr. 1 — głosów
2 — 49
3 — 101
4 — 156
6 — 27
8 — 43
9 — 27
12 — 72
13 — 107
14 — 18
16 — 48
17 — 61
20 — 77
21 — 3
23 — 67
25 — 7
26 — 38
27 — 17
28 — 167
29 — 28

innymi słowami, kandydatka, która do jutra nie będzie miała minimum 50 głosów, nie będzie — dla ułatwienia i przejrzystości stanu — figurowała więcej w komunikatach.

Oto stan na dzień dzisiejszy:

Nr. 1 — głosów
2 — 49
3 — 101
4 — 156
6 — 27
8 — 43
9 — 27
12 — 72
13 — 107
14 — 18
16 — 48
17 — 61
20 — 77
21 — 3
23 — 67
25 — 7
26 — 38
27 — 17
28 — 167
29 — 28

31 — 229
32 — 92
33 — 67
34 — 82
36 — 2
38 — 5
39 — 11
40 — 17
42 — 28
44 — 73
45 — 109
46 — 24
47 — 132
48 — 43
49 — 37
50 — 7

Wielki Konkurs Filmowy

w związku z filmem „MACIERZYŃSTWO”

KUPON

Oddaję swój głos na

Nr.

DINOL — DONT

rzeczywiście najlepsza PASTA do **ZĘBÓW**

Program Radiowy

WARSZAWA I (Raszyn)
PONIEDZIAŁEK, DN. 19.IX.1938 R.
6.15 „Kiedy ranne”. 6.20 Muzyka (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Koncert poranny. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.20 Duety operowe. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 — 15.15 Przerwa. 15.15 Audycja dla dzieci. 15.30 Skrzynka techniczna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert rozrywkowy. 16.45 Palestyna w oczach przyrodnika — pogadanka. 17.00 Muzyka taneczna (płyty). 18.00 Pogadanka sportowa. 18.10 Recital fortepianowy. 18.50 Audycja konkursowa. 19.00 Audycja żołnierska. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.45

Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 Tysiąc taktów muzyki. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Muzyka kameralna. 23.00 — 23.15 Ostatnie wiadomości.
WARSZAWA II (Mokotów)
13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.05 Program na jutro. 14.10 Koncert solistów. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Kwintet salonowy. 16.00 — 17.00 Przerwa. 17.00 Pogadanka aktualna. 17.10 Formy twórczości wielkich kompozytorów. 18.15 Muzyka lekka i taneczna. 19.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 „Przyroda w dziele literackim”. 22.15 Muzyka lekka i taneczna. 22.55 — 23.55 Symfonie nowocześnie.

Polska żąda plebiscytu dla Polaków zamieszkałych na Śląsku Cieszyńskim — Francja jest temu przychylna

PARYŻ. Głosy prasy polskiej, wysuwające żądanie prawa samostanowienia dla ludności polskiej w Czechosłowacji znalazły duże echo w prasie francuskiej.

Szereg dzienników zamieszcza przedruk artykułów prasy polskiej, poza tym wielu publicystów w swoich wywodach na temat Czechosłowacji podkreśla znaczenie rewindykacji polskich.

Równocześnie prasa francuska zamieszcza głosy prasy węgierskiej na temat żądań ludności węgierskiej w Czechosłowacji na rzecz samostanowienia o swoim losie.

W kronice dyplomatycznej „La Republique” podkreśla do niesie znaczenie wystąpienia prasy polskiej, zaznaczając, że w ten sposób Polska po raz pierwszy wysunęła żądania plebiscytu na Śląsku Cieszyńskim.

Sprawozdawca dyplomatyczny

„L'Epoque” Donnadiou również zwraca uwagę na ostatnie wystąpienie prasy polskiej

i węgierskiej na rzecz samostanowienia narodowości, zamieszkujących Czechosłowację.

„Paris Midi” donosi, że ludność polska i węgierska domaga się plebiscytu, a poza tym

w krótkich streszczeniach poglądów poszczególnych stolic europejskich na sytuację czeską, jakie dziennik zamieszcza na pierwszej stronie podaje, że jako jedynie możliwe rozwiązanie sprawy narodowościowej w łonie Czechosłowacji wysuwa się postulat, aby żądania wszystkich narodowości w Republice Czechosłowackiej zostały zaspokojone w jednolity sposób.

„La Liberte” uważa, że od tej sytuacji międzynarodowa wyjaśniła się znacznie przez wyraźne określenie stanowiska Polski, Węgry oraz Włoch.

Polska i Węgry, oświadczając „La Liberte” domagają się jednocześnie prawa samostanowienia dla swoich rodaków, od powiedzialne koła włoskie zaś ze swej strony oświadczają, że są przychylnie odczuwają rozwiązanie sprawy narodowościowej w Czechosłowacji.

Patriotyczne uchwały inwalidów

Apel inwalidów wojennych do społeczeństwa

W dniu wczorajszym odbyło się plenarne zebranie zarządu głównego oraz przewodniczących zarządów okręgowych Związku Inwalidów Wojennych R.P., na którym powzięto jednomyślnie następujące uchwały:

1) Inwalidzi wojenni, jako żołnierze obywatele, wykonują wiernie swoje obowiązki wobec Ojczyzny, wskazane przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacego Mościckiego, oraz Narzeczonego Wojska Marszałka Śmigłego-Rydza.

2) Wobec rozwiązania Izby Ustawodawczej i zapowiedzianych wyborów do Sejmu i Senatu, inwalidzi wojenni, zrzeszeni w Związku Inwalidów Wojennych R.P., w myśl deklaracji ideowej Obozu Zjednoczenia Narodowego, wezmą czynny udział w tychże wyborach. Równocześnie inwalidzi wojenni wzywają całe społeczeństwo do wykonania tego obywatelskiego obowiązku wobec Państwa po linii ideowej, wskazanej Narodowi przez Narzeczonego Wojska Marszałka Śmigłego-Rydza.

3) Zdając sobie sprawę z ważności i roli samorządu terytorialnego, inwalidzi wojenni kierować się będą tymi samymi zasadami w czasie wyborów samorządowych.

4) Pragnąc godnie uczcić dwudziestolecie odzyskania Niepodległości Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Związek Inwalidów Wojennych R.P. mimo wyłonienia przyjętych na siebie zobowiązań w zbiorce na F.O.N., nie chce tę prowadzić będzie nadal, wzywając wszystkich obywateli do ich najczynniejszego w niej udziału.

Milionowy spór rozstrzygnie sąd

Przed wojną istniało wielkie przedsiębiorstwo kopalniane nazywane „Bicia Nobel”, która na terenie Polski miała 34 nieruchomości milionowej wartości. Po przewrocie bolszewickim kopalnie tej firmy, znajdujące się na Kaukazie, zostały zagarnięte przez władze sowieckie.

Gdy wojna się skończyła, kilku członków zarządu firmy, którzy zamieszkali w Polsce, wespół z kapitalistami amerykańskimi utworzyli spółkę akcyjną „Standart Nobel”, która objęła w faktyczne posiadanie nieruchomości firmy „Bicia Nobel”. Posiadanie to nie opierało się na

prawie własności, gdyż nie było osób uprawnionych do reprezentowania firmy „Bicia Nobel”, ustąpienie nawet nieruchomości było niemożliwe, ponieważ do tego potrzebna była zgoda walnego zgromadzenia.

Grupa akcjonariuszów firmy „Bicia Nobel” wystąpiła do Sądu Okręgowego, wnosząc o zamianowanie kuratora majątku firmy „Bicia Nobel”.

Sąd Okręgowy przychylił się do tego wniosku i zamianował kuratora, który wszczął procesy o wydanie nieruchomości, posiadanych przez „Standart Nobel”.

Ciekawy ten spór o milionowy majątek znalazł się na workandzie Sądu Apelacyjnego, który po przeprowadzonej rozprawie ogłosi postanowienie w najbliższych dniach.

EGZEME zmarzeczkę, plegi ożdenie, usuwa bezwzględnie. „Krem regeneracyjny” MAGISTRA GRABOWSKIEGO. Waprowa, 3-ro Maja 2. Tuba 1.50, 3.00. Pobranie 3.50. Apteki — Drogerie.

Ograniczenie praw obywatelskich w Czechosłowacji na 3 miesiące

PRAGA. Na sobotnim posiedzeniu rada ministrów postanowiła wydać zarządzenia nadzwyczajne, które stosowane będą na całym terytorium Czechosłowacji na okres 3-miesięcy.

W ten sposób zawieszono zostały lub ograniczone przejściowo niektóre prawa obywatelskie, zagwarantowane przez konstytucję. W szczególności

zarządzenia te dotyczą wolności osobistej, wolności mieszkań i tajemnicy pocztowej, jak również prawa stowarzyszeń i zebrania ewentualnie także prasy.

Prezydenci prowincji będą mogli wydawać także i inne zarządzenia, zgodnie z art. 11 ustawy o środkach nadzwyczajnych. Wspomniany dekret wszedł w życie 17 września.

Beslialski defraudant - morderca zabija sobowtóra, aby zdobyć dowody osobiste

Przed kilkoma dniami w lesie bugajskim pod Piotrkowem znaleziono zwłoki nieznanego mężczyzny. Przy zabitym znaleziono kartkę tej treści: „Jestem Władysław Ignacy Pasernak poszukiwany przez policję m. Łodzi”. Popelnilem samobójstwo.”

Sprawa wyglądała dość tajemniczo. Przede wszystkim przy zabitym nie znaleziono broni, a poza tym kierunek strzału wskazywał raczej na morderstwo niż samobójstwo. Toteż policja wszczęła dochodzenie. Przede wszystkim stwierdzono, że Pasernak mieszkał w Łodzi przy ulicy Przejazd 51 i że pracował jako urzędnik w firmie piekarskiej. Zdefraudował tam ponad 1000 zł i znikł. Znaleziony trup

w lesie pod Piotrkowem był pierwszym śladem po jego ucieczce. Ponieważ ustalono, że kartka znaleziona przy zwłokach była pisana przez niego, sądzą, że tajemnica zwłok została rozwiewiona.

Nagle w ostatni czwartek w sprawie tej nastąpił sensacyjny zwrot. Na ulicach Łodzi zatrważono osobnika ludzkiego podobnego do Pasernaka. Zatrzymano go więc i po wylegitymowaniu okazało się, że jest to rzeczywiście Pasernak.

W urzędzie śledczym Pasernak złożył niezwykle sensacyjną zeznania. Po dokonaniu defraudacji uciekł z Łodzi i wócił się po całej Polsce przybierając różne nazwiska. W końcu chciał gdzieś się osiedlić i zdobyć ja-

(Początek na str. 1-ej).

„Niewypowiedziane cierpienie legło na naszej sudeckoj niemieckiej odczyźnie. Dziesiątki tysięcy rodaków, którzy przyznawali się do swej narodowości, musieli uciekać przez granicę, aby ocalić życie i nie być bezbronnymi zakładnikami. Miliony jednak pozostają pod obcym jarzmem.

Następnie stan najwyższej konieczności.

Uciekamy się więc do wykonywanego po wszystkich czasach prawa obrony konspiracyjnej narodów, chwytając za broń i tworząc sudeckoj niemieckoj korpus ochotniczy pod

BERLIN. Z chwila proklamacji wzywającej niemieckoj sudeckoj korpus ochotniczy pod

broń i wypowiadającej otwarcie walkę zbrojną władzom czeskim na terenach sudeckich — rozpoczęła się decydująca faza tego, trwającego od szeregu miesięcy, zatargu.

W ten sposób też interpretują tutejsze koła rządowe decyzję, powziętą przez Henleina. W kołach tych wyrażają przypuszczenie, że w nowonowostalej sytuacji kwestia załatwienia sprawy sudeckiej droga plebiscytu przekreślona została z winy Pracy.

WYCIECZKA HENLEINA DO CZECH. BERLIN. Z Falknowa w Sudechach donoszą, że Konrad Henlein przybył tam 17 b. m. z Chebu. Odbył on jednogodzinną konferencję z miejscowymi przewodcami niemieckimi w sprawie ostatnich wydarzeń w Haberspirku.

Rzecz zmienna, że w czasie pobytu Henleina w Falknowie odbył się tam właśnie uroczysty pogrzeb żandarmów czeskich poległych w ostatnich dniach w Haberspirku. Mimo

Rząd budapeszteński popiera

żądania Węgrów, zamieszkałych w Czechosłowacji

BUDAPESZT. W związku z deklaracją Węgrów w Czechosłowacji, węgierskie czynniki oficjalnie ogłosiły następujące oświadczenie:

Przedstawiciele Węgrów w Czechosłowacji określili swe stanowisko. Ich głos jest głosem wszystkich Węgrów.

Węgierska polityka zagraniczna zawsze akcentowała potrzebę sprawiedliwego uregulowania stosunków i jego kardyna-

na zasada — prawo samostanowienia — będzie urzeczywistniona.

Polityka zagraniczna rządu węgierskiego użyła i użyje wszystkich stojących jej do dyspozycji środków, by to słuszne żądanie plebiscytu dla wszystkich narodowości zainteresowanych w rozwiązaniu kwestii czeskiej zostało uwzględnione.

BUDAPESZT. Z pogranicza węgiersko - czeskiego docho-

zą tu następujące wiadomości:

W okolicy Satoral Janyhli przeszło na stronę węgierską kilkudziesięciu żołnierzy Niemców i Węgrów ze stacjonujących nad granicą punktów armii czechosłowackiej.

Podobny wypadek zdarzył się w okolicy Balassa Gyarmat, gdzie żołnierze, którzy zbiegli z Czechosłowacji oświadczyli, że nie chcą walczyć po stronie czeskiej.

Henlein wezwał pod broń

broń i wypowiadającej otwarcie walkę zbrojną władzom czeskim na terenach sudeckich — rozpoczęła się decydująca faza tego, trwającego od szeregu miesięcy, zatargu.

W ten sposób też interpretują tutejsze koła rządowe decyzję, powziętą przez Henleina. W kołach tych wyrażają przypuszczenie, że w nowonowostalej sytuacji kwestia załatwienia sprawy sudeckiej droga plebiscytu przekreślona została z winy Pracy.

WYCIECZKA HENLEINA DO CZECH.

BERLIN. Z Falknowa w Sudechach donoszą, że Konrad Henlein przybył tam 17 b. m. z Chebu. Odbył on jednogodzinną konferencję z miejscowymi przewodcami niemieckimi w sprawie ostatnich wydarzeń w Haberspirku.

Rzecz zmienna, że w czasie pobytu Henleina w Falknowie odbył się tam właśnie uroczysty pogrzeb żandarmów czeskich poległych w ostatnich dniach w Haberspirku. Mimo

że cała miejscowość była przepełniona oddziałami wojska i policji — Henleinowi udało się po jednogodzinnym pobycie opuścić Falknow i udać się na terytorium Rzeszy.

BERLIN. Obserwując rozwój wypadków i nastrojów wobec Czechosłowacji, jasne jest, że miarodajne czynniki niemieckie, jak twierdzi prasa, zdecydowane są „przeciwić ten wrzód na organizmie Europy” i zlikwidować ostatecznie źródło zatargu.

Przygrywką prasowa, prowadzona przez dni ostatnie, zmierzająca do przygotowania opinii nie tylko kraju, lecz i zagranicy.

Sobotnia prasa popołudniowa rzuca nadzwyczaj ostre hasła: „Precz z tym państwem czechosłowackim — pisze „Nachtausgabe” — jest ono bowiem ogniskiem niepokoju w Europie, w którym zagnieździł się bolszewizm. Byłoby dobrze, gdyby między Rzeszą a resztą mocarstw nastąpiło natychmiast porozumienie, oparte na tych przesłankach”.

Łondyn nie jest zdecydowany

Długotrwałe narady bez wyników

LONDYN. Gabinet brytyjski obradował w sobotę przed południem i po południu.

Szgodzinne narady gabinetowe nie doprowadziły do ostatecznej decyzji i sprawa stanowiska, jakie zajmie W. Brytania, pozostaje wciąż jeszcze otwartą.

W toku dyskusji zarzucano, że zresztą rozmaite poglądy, świadczące o tym, że rząd brytyjski nie jest całkowicie jednomyślny, jeśli chodzi o decyzję dalszego postępowania.

Z jednej strony wysuwane były miały przez niektórych ministrów wątpliwości, czy słuszne jest aby W. Brytania przyjął na siebie jakiegokolwiek zobowiązania.

Takim nowym zobowiązaniem byłoby — zdaniem tych ministrów — zagwarantowanie neutralności Czechosłowacji.

Z drugiej strony kilku ministrów wysuwać miało zastrzeżenia co do zgody brytyjskiej na przyłączenie terytoriów obecnej Czechosłowacji do Niemiec.

K. RYLSKI TAJEMNICA CZARNEJ DAMY

SENSACYJNA POWIEŚĆ
WSPÓŁCZESNA OSNUTANA
PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Seweryn Poradzki, słynny przedsiębiorca budowlany a poza tym znany kobieciarz zapoznaje w Warszawie tajemniczą kobietę, która oczarowała go swą urodą. Milioner zapomina o swej żonie i dzieciach i pozwala wciągnąć się przez wrotnej kobiecie do bandy przestępców, działającej pod przykrywką tajemniczego Bractwa Białych. Banda ma na swym sumieniu szereg morderstw, a gdy Poradzki pragnie po niewczasie wycofać się, zostaje przez nich porwany.

Herszt bandy znany architekt inżynier Hetman - Hetmański pragnie zgładzić Poradzkiego - napotyka jednak na opór Ireny, pięknej kobiety, której zadaniem jest właśnie zabić szereg mężczyzn do zbrodniczej działalności. Wobec tego Hetmański wyszukał artystę Sławetę, który z wyglądu jest niezwykle podobny do Poradzkiego. Hetmański znał tajemnicę życia Sławety, a mianowicie: morderstwo, które ten popełnił i zataił; wobec tego począł go szantażować, chcąc zmusić go do odegrania roli „Poradzkiego”.

Sławeta zgodził się na propozycję Hetmańskiego, udał się do jego domu, gdzie dokładnie wystudiował rolę Seweryna Poradzkiego.

Pewnego dnia turyści w górach odnaleźli omdlałego Poradzkiego. Przeniesiono go do sanatorium, a komendant policji zawiadomił telefonicznie do Zakocawy.

Poradzki udał się do biura, gdzie przyjął inspektora Puchalę.

„Poradzki” opowiedział szczegółowo, jak to go porwano, nie podając żadnych bliższych szczegółów. W końcu, gdy Puchala postawił mu pytanie, na które Sławeta Poradzki nie potrafił z miejsca udzielić odpowiedzi — „zemdlał”.

Skąd mógł Puchala domyśleć się, że to jest tylko sprytny kawał byłego artysty Hieronima Sławety. „Poradzki” widząc, że nie może udzielić wyjaśnień, będąc zaskoczony pytaniami, na które nie liczył — zagrał scenę omdlenia.

A Puchala przyjął to za czystą monetę, zrozumiał, że Poradzki jest wyczerpany kilkugodzinnym przesłuchaniem. Rozumiał, jakim przeżyciem jest dla niego wspomnianie tak strasznych przeżyć w życiu, przejść, które jeszcze nie wygasły i które obciążały swym ciężarem jego świadomość. Po prostu, jest wyczerpany i dlatego zemdlał.

„Poradzki” wiedział, że Puchala zrozumie to w poobiedni sposób. I to omdlenie przyszło mu z łatwością, gdy zauważył, że może wpaść w kłopot sprzeczności, że traci grunt pod nogami... Musi się uprzedzić porozumieć z Hetman-Hetmańskim. Psiakrew! Zapomnieli omówić dokładnie ten szczegół z Uziembłą.

„Kawał” Sławety udał się więc znakomicie... Powstał krzyk, harmider, szum... Poczęto go cucić...

Puchala szybko włożył swe papiery do teki. Czuł się jak gdyby winnym, i dlatego bardziej od innych krzątał się przy zemdłym.

Zanim jednak przybył lekarz, wrócił już Poradzki do przytomności.

Zamglone oczy odzyskały naturalny blask. — Z wdzięcznością spoglądał wokoło, i cichym, stłumionym głosem powiedział:

— Niech pan o tym nie wspomina mojej żonie... Będzie bardzo zmartwiona i nie pozwoli mi więcej tu przychodzić... Czy aby prokurent do niej nie dzwonił?

— Ależ, oczywiście nie dzwoniłem — uspokaja go prokurent, który właśnie w tej chwili wszedł do gabinetu — Może pan dyrektor ze złości pojechał do domu?

— Nie, oczekuje tutaj żony... Zaraz przyjeżdża... Czuję się zupełnie dobrze, ale proszę ani słówkiem jej o tym nie wspominać...

— Dobrze, niech się pan uspokoi...

Powoli wyszli z gabinetu urzędnicy, którzy przybyli tu, by ratować kochanego szefa. Widząc, że Puchala zbiera się do wyjścia, zapytał go niby zmartwiony.

— Czy pan inspektor już odchodzi? Proszę, niech pan pozostanie jeszcze...

Puchala zaczęła, póki wszyscy wyszli, po czym powiedział:

— Porozumiem się z panem, panie dyrektorze, w przyszłym tygodniu...

— Zdeje się, że chodziło jeszcze o ustalenie kilku szczegółów?

— Nie, dziękuję — przerywa Puchala posłuchanie, by nie wymęczać go — Zresztą jeśli zajdzie potrzeba, przyjdę następnym razem...

— Bardzo proszę. Szkoda tylko, że sam wiem tak bardzo mało... Ach, głowa... Głowa mnie strasznie boli...

Poradzki pozostawił sobie furtkę, by innym razem znowu udać wyczerpanego człowieka.

— Mam nadzieję, że wróci pan jednak do zdrowia i przypomni sobie szereg szczegółów, które pozwolą nam ująć pańskich ciemięzców...

— Jestem w każdej chwili do pańskich usług...

— Dziękuję, dyrektorze i do widzenia — podał mu Puchala swą dłoń.

— Do widzenia, panie inspektorze — nie wstaje nawet „Poradzki”, jak gdyby mocno osłabiony... Proszę tyłko następnym razem także do biura... Bo w domu... Pragnę oszczędzić mojej żonie zmartwień...

— Rozumiem, panie dyrektorze i zawsze jestem do usług...

Inspektor Puchala zabrał się i poszedł. „Poradzki” zapalił papierosa, nerwowo polykał dym, pragnąc przemóc niepokój, który go nagle ogarnął. Wydawało mu się chwilami, że inspektor Puchala wie o nim wszystko, że gra z nim tak samo, jak on... Być może, polapał się... Ach, ten przeklęty Uziembło... Ten Hetman - Hetmański nie przewidział jednak wszystkiego... Puchala wie za dużo... — Ten przeklęty Poradzki zajął już im wiele rzeczy opowiedzieć...

A jeśli Franciszek Uziembło wróci i wypadnie z nim rozmawiać? Przecież wówczas był jeszcze Poradzki zupełnie przytomny... Powiedział Puchale wszystko to, co ten czytał w protokole... A może wyda się cała gra?

Sławeta - Poradzki staje się coraz bardziej niespokojny. Chciałby już pomówić o tym z Hetmańskim. Ale teraz jest to niemożliwe. Dopiero wieczó-

rem będzie mógł pomówić z nim w oznaczonym miejscu...

Chcąc precz odgonić złe myśli, poczyną przeglądać różne dokumenty, które nie są mu już obce, bo Hetmański wyjaśnił mu szereg rzeczy.

Właśnie tu nad biurkiem z papierami zastała go żona Halina, gdy przybyła, by go zabrać ze sobą na obiad.

— A jednak pracujesz, Sewku? — zapytała, rada, że go w takim stanie zastała.

— Tak, Halusiu... Dobrze, żeś przyszła — ucałował jej dłoń. I Halina wzruszona przypomniała sobie pierwsze miesiące po ślubie, gdy ją tak często całował w dłoń.

— Czas na obiad, Sewku... Jak na początek dość się napracowałeś!

— A jednak praca robi mi dobrze... Tylko inspektor Puchala przeszkodził mi dzisiaj trochę...

— Ach, tak, zapomniałam zupełnie, był u ciebie dzisiaj...

Ale nie pytała go o nic, aczkolwiek przebieg przesłuchania bardzo ją ciekawił. Lekarz kazał unikać rozmów na ten temat.

— Może byśmy spacerowali się dzisiaj? — zaproponowała Halina.

— Jeśli chcesz...

— Tak, jak ty wolisz...

Pani Halina była dumna z tego, że znowu liczy się z jej opinią, tak jak to było kiedyś...

W domu zastali już suto zastawiony stół z lodami i winem. Poradzki zajął oczywiście znowu główne miejsce, a z obu stron „jego” dzieci...

Zajadał z wielkim apetytem przypominając sobie słowa Hetmańskiego, że czeka go dostatnie życie...

A jednak jedna przepowiednia nie sprawdziła się: nie zaznał jeszcze spokoju i beztróski, którą mu Hetmański obiecał...

Nie wolno mu było ani na chwilę zapomnieć o tym, że gra...

Ta świadomość sprawiła, że nie mógł często spać w nocy, budził się w obawie, że wypowie coś nieostrożnie, że rzuci jakieś słowa, które go zdradzą...

Tego dnia prześladowała go myśl o Uziembło: zaraz po obiedzie zamiast położyć się i odpocząć, ubrał się do wyjścia.

— Dokąd idziesz, Sewku? — zapytała go Halina.

— Do biura, kochanie... Oko pańskie konia tuż, a interes był tak długo pozostawiony bez żadnej opieki...

— Ale nie od razu, kochany, za ciężko tobie pierwszego dnia zabrać się tak energicznie do roboty.

— Nie szkodzi, dziecko moje, przyzwyczaję się... Wiedziała, że nie wolno się jemu przeciwstawiać.

Pozwoliła mu wyjść do biura. Tym razem nie odprowadziła go. Przekonała się, że sam trafia do składek do biura.

Ale „Poradzki” nie pracował i spoglądał co chwila na zegarek, chcąc wiedzieć, czy może już zadzwonić do Hetmańskiego...

I w końcu, gdy nadeszła oczekiwana godzina — wyszedł z biura. Wieczorem czuł się swobodnie na ulicy. Przybył na dworzec. Rozejrzał się wokoło...

I nie widząc nikogo wokoło, kłoby go śledził, wszedł szybko do jednej z kabin telefonicznych.

(Dalszy ciąg jutro).

WOJNA SZPIEGÓW

Sensacyjne wspomnienia b. oficera
wywiadu francuskiego

2.

— Jeśli pozostanie ci jeszcze trochę pieniędzy, nie krępuj się i powiedz nam o tym. Mamy tutaj dość naszych biednych i rozdzielimy je wśród nich.

Turmel przybrał obrażoną minę i odparł oschle:

— W jakim celu gracie tę komedię? Zapomniałem koperty z pieniędzmi w szatni i upomniałem się o nią. Powiedziano mi, że jej nie znaleziono. Sprawa była więc dla mnie załatwiona i więcej o niej nie wspominałem. Dlaczego nie zwrócono mi wówczas? Dlaczego mnie okłamano? To brzydki kawał! Zawiadomię zaraz o tym Deschenela.

Również sekretarz zmienił z miejsca ton i nie tykając już posła, rzekł z powagą:

— Panie Turmel, właśnie przewodniczący Izby, pan Deschenel polecił mi, ałym zarządził pana skąd do pana wzięła ta suma. Niech pan nie zapomina, że teraz jest wojna.

— Jakim prawem pan mnie przesłuchuje? — odparł rozbawiony Turmel — Co to pana obchodzi? Moje pieniądze należą do mnie i nie powinienem składać relacji. Nie ukradłem ich, a panu powinno wystarczyć!

— Czy nie podjął ich pan w Szwajcarii w czasie trwania tajnego posiedzenia? Niech pan mi wybaczy, drogi panie Turmel, ale nieprzyjaciel znów dobiegł się o tym, co było przedmiotem obrad. A zdrada jednego z nas przyniosła już nam wiele strat. Z tego względu proszę pana, Turmel, aby złożył pan wyjaśnienia. Nie oskarżam pana, ale jest konieczne, aby pan mi powiedział, kiedy i jak zarobił pan tę wielką sumę pieniędzy. A może pan ją gdzieś po prostu pożyczyl.

— Dobrze — oświadczył oschle Turmel — otrzymałem od wyświadczenia, a w konsekwencji pan i przewodniczący Izby będziecie musieli mnie pu-

blicznie przeprosić.

Następnie Turmel zrehabilitował następujące oświadczenie.

„Zadam zwrotu pieniędzy, które przechowywałem w mojej szafce. Zawsze przechowywałem we wspomnianej szafce od 25.000 do 30.000 franków szwajcarskich. Sumy te są mi wypłacone przez przedsiębiorstwa francusko-szwajcarskie, których jestem doradcą prawnym. Obecnie robi się wyciąg operacji finansowych, za które wypłacano mi honoraria i jutro zostaną one mi doręczone. Zaraz po otrzymaniu go, przedłożę go panu.

„2) Nie ofiarowałem na szpi-tal w Loudeac 50.000 franków. Ofiarowałem tylko łóżko, jak to robi wiele osób.

„3) Nigdy nie nisałem do Szwajcarii, aby mi udzielono pożyczki.

„4) Dałem mojej córce w posagu 50.000 franków. Stać mnie bowiem na to. Za sprzeczną swej kancelarii adwoka-kiej otrzymałem 70.000 franków i od dwudziestu lat zarabiam 20.000 franków rocznie.

„5) Nie mogłem uciec się do Szwajcarii aby sprzedać wyniki moich tajnych obrad, które odbyły się w czerwcu 1917 roku. Dlatego to - latując - prawdziwie na moim paszporcie, na którym ostani stemnel postawiony przy przekraczaniu

granicy nosi datę z 10 maja.

„6) Z oburzeniem odpieram zarzuty, jakoby był zdrajcą ojczyzny!

7) Nie popełniłem samobójstwa, jak opowiadano sobie o tym i nie mam zamiaru tego uczynić”.

Następnego dnia do kancelarii Izby nadszedł list od Turmela. Nie zawierał on niestety wyjaśnień przyrzeczonych poprzedniego dnia przez Turmela natomiast poseł dużo rozpisywał się na temat tego, jak trudno mu zdobyć z przedsiębiorstw, na które liczył, niezbędnych dokumentów, któreby potwierdziły jego niewinność.

„Przedsiębiorstwa te przerażone halasem — kończył swój list — jaki narobiła prasa wokół tej śmiesznej sprawy, nie chcą rzucać się w oczy i nie chcą mi wydać dokumentów”.

Jeszcze tego samego dnia zgłosił się w kancelarii i oświadczył:

— Muszę natychmiast udać się do Szwajcarii, aby stamtąd przywieźć szereg dokumentów, przed którymi uchylą czoła moi oskarżyciele.

Jeszcze dziś ruszam w drogę i wrócę w poniedziałek, a więc na dzień przed rozpoczęciem mojej jesiennej Złotej mu barydzo na tym, ponieważ chcę się pokazać moim kolegom, i do-

wieść im, że wszystkie te oskarżenia są gołosłowne.

Kancelaria Izby jak i policja nie miały nic przeciwko życzeniu posła Turmela i pozwoliły mu pojechać do Szwajcarii. Turmel zaś dotrzymał słowa, jeszcze tego wieczoru udał się na dworzec lionński i wsiadł w pociąg idący do Bellegarde. Nie zauważył tam mnie i dwóch inspektorów policji w cywilu. Otrzymaliśmy bowiem rozkaz, aby dotrzymać mu towarzystwa podczas podróży.

Jak tylko pociąg przybył do Bellegarde, Turmel udał się do biura komisariatu specjalnego, trzymając w ręku paszport dyplomatyczny. Znalazł on bowiem sposób, aby regularnie zaopatrywać się w ten dokument, który w czasie wojny był jednym z najważniejszych akcesoriów wszystkich sfer szpiegowskich.

Komisarz przyjął go z wszystkimi honorami należnymi osobie posiadającej tego rodzaju dokument. Poprzedniej nocy otrzymał jednakże wyraźne instrukcje z Paryża dotyczące osoby Turmela. Z tego względu uważnie obejrzał paszport i oświadczył:

— Bardzo mi przykro panie, ale nie będę pana mógł przepuścić przez granicę. Pański paszport jest nieważny.

(Dalszy ciąg jutro).

KRONIKA SPORTOWA

Niemcy przewidywali zwycięstwo nad reprezentacją piłkarską Polski

KAMIENICA. Polska reprezentacja piłkarska przybyła do Kamienicy wskutek opóźnienia w Katowicach z przeszło 2-godzinnym opóźnieniem.

Na dworcu Polacy powitani zostali przez specjalnego wysłannika niemieckiego związku piłkarskiego dr. Xandrego z Berlina, zastępcę nadburmistrza oraz licznych przedstawicieli saksońskich władz sportowych.

Na dworcu zjawili się również specjalna delegacja kolonii polskiej. Piłkarzom polskim zgo-

towano serdeczną owację z ramienia konsulat R. P. w Lipsku powitał przybyłych specjalny delegat p. Witkowski.

Przed południem piłkarze polscy zwiedzali miasto, a następnie odbyli wycieczkę autokarem do zamku Augustusburg.

Wszystkie gazety niemieckie przepełnione są wiadomościami o meczu Polska — Niemcy. Prasa w Kamienicy poświęca spotkaniu całe stronnice, bogato ilustrowane podobiznami piłka-

rzy polskich i niemieckich.

Zainteresowanie w meście jest kolosalne. Od paru dni w Kamienicy o niczym innym nie mówi się tak wiele, jak o spotkaniu Polska — Niemcy, miejscowe gazety zamieściły w sobotę liczne wywiady z kierownikami polskiej ekspedycji, płk. Pichetą i kapitanem związkowym Kałużą. Na ogół w Kamienicy panuje przekonanie, że mecz wygrać Niemcy. Prasa

najczęściej wymienia wynik 4:2 dla gospodarzy.

Dzienniki piszą, że Niemcy nie bez obaw stają do zawodów w Kamienicy. Polscy piłkarze sprawiali Niemcom zawsze jak najwięcej kłopotu.

Aby pokonać silną jedenastkę polską, niemiecka drużyna będzie musiała rozwinąć wszystkie swoje umiejętności, zarówno techniczne, jak i taktyczne.

Kronika zagraniczna

BIAŁOGROD. Na zaproszenie Komitetu organizacyjnego igrzysk bałkańskich przybył do Białogrodu hr. Adam Zamoyski, prezes Międzynarodowej Federacji Gimnastycznej.

Hr. Zamoyski, jako gość komitetu organizacyjnego, weźmie udział we wszystkich uroczystościach, związanych z igrzyskami bałkańskimi w Białogrodzie.

MERAN. W ćwierćfinałach międzynarodowego turnieju tenisowego w Meranie Cejnar pokonał Kho Sin Kie 6:2, 7:5, a Gabory wyeliminował Ellmera 6:3, 3:6, 6:4.

HELSINGFORS. Fiński komitet organizacyjny igrzysk olimpijskich 1940 roku dokonał wyboru znaczka olimpijskiego.

Wybór padł na projekt malarza Soederstoma. Projekt przedstawia zorzę północną, wylaniającą się z poza ciemnej skały granitu i oświetlającą pięć olimpijskich kół.

BERLIN. W dniu 9 października na terenie Niemiec odbędzie się międzynarodowy mecz piłki rowerowej Francja — Niemcy.

PARYŻ. Międzynarodowa automobilowa komisja sportowa uchwaliła w swoim czasie, że

tytuł automobilowego mistrza Europy przyznawany będzie na podstawie wyników, uzyskanych w następujących czterech wyścigach o Grand Prix: Niemiec, Francji, Szwajcarii i Włoch.

W r. b. na zasadzie wyżej określonej tytuł mistrza Europy przyznany został znakomitemu kierowcy niemieckiemu Caracciolla.

SZTOKHOLM. W dniu 2 października w Sztokholmie odbędzie się międzypaństwowy mecz piłki nożnej Szwecja — Norwegia.

HELSINGFORS. Fiński komitet olimpijski zaangażował Niemca Klingerberga, technicznego organizatora igrzysk olimpijskich w Berlinie 1935 r. w tym samym charakterze dla prac przygotowawczych do igrzysk w Helsingforsie.

Odwołany mecz przez Węgrów

BUDAPESZT. Mecz piłkarski Czecho-Słowacja — Węgry wyznaczony na niedzielę 18 b. m., który miał mieć miejsce w Pradze, został w sobotę po południu odwołany przez Węgrów.

Węgierskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych nakazało natychmiastowy powrót znajdującej się w drodze drużyny węgierskiej, którą zawiadomiono telefonicznie.

Depesze węgierscy piłkarze otrzymali w Böhmisch-Trübau.

Mistrzostwa Europy

WIEDEN. W sobotę nastąpiło otwarcie lekkoatletycznych mistrzostw Europy pań.

Pierwszego dnia Polki zdobyły tylko jedno pierwsze miejsce przez Walasiewiczównę na 100 metrów. W skoku w dal przykrą niespodzianką było dopiero drugie miejsce Polki. W kuli Flakowiczówna zajęła trzecie miejsce, przy czym w walce o pierwsze miejsce Niemka Schroeder niespodziewanie pokonała Mauermaier. Cejdzikowa i Kałużowa odpadły w eliminacjach na 100 metrów.

Jędrzejewska zmieniła plany

Jędrzejewska, która miała w sobotę opuścić Amerykę na pokładzie Europy, w ostatniej chwili przed odjazdem zmieniła plany i zgodziła się startować na turnieju w Cleveland. Do Polski Jędrzejewska wyjedzie definitywnie w środę na „Queen Mary”.

Reprezentacja piłkarska Polski

Roderich Menzel

nie wystąpi już w barwach Czechosłowacji

Niemieckie biuro informacyjne donosi z Meranu, że znany tenisista niemiecki, zamieszkały w Czechosłowacji, Roderich Menzel, który miał w sobotę startować wraz z Czechem Cejnarem w grze podwójnej o puchar Mussoliniego, wycofał się z zawodów, oświadczając, że więcej w barwach Czechosłowacji nie wystąpi.

Należy zaznaczyć, że Menzel zdobył ostatnio mistrzostwo Niemców sudeckich i od kilku miesięcy przebywał już na terenie Rzeszy.

Niespodziewana porażka garb. W sobotę odbył się w Krako-

wie mecz piłkarski na dochód K. O. Z. P. N. pomiędzy Garbarnią i Makabi. Niespodziewane zwycięstwo odniosła Makabi w stosunku 2:1 (1:1).

Skład reprezentacji Polski

na mecz zapaśniczy z Włochami

Na mecz zapaśniczy Polska — Włochy, który odbędzie się dnia 2 października w Poznaniu, ustalony został następujący skład reprezentacji polskiej:

Waga kogucia — Rokita (Warsza).

Piórkowa — Marczok (Śl.). Lekka — Świętosławski (Warszawa).

Półśrednia — Szajewski (Warszawa).

Średnia — Kryszmalski (Śl.). Półciężka — Jakubowski (Łódź).

O minionym sezonie pływackim

uwagi jednego z najstarszych działaczy

W ostatnim numerze „Sportu Wodnego” ukazał się artykuł jednego z najstarszych działaczy pływackich, który bilansując ubiegły sezon pływacki, pisze:

„Więcej jeszcze optymizmu przynoszą nam nazwiska nowe, które pojawiły się bądź przed rokiem, bądź w tym sezonie zupełnie niespodziewanie wpłynęły. Taka B. Ilłówna, Kumant, Bojowy, Marchlewski i tyni innych, każdy jest w nowym stopniu rewelacją, każdy przed bytym mistrzem Polski przyzwyczailiśmy się, że z roku na rok, powtarzały się regularnie te same nazwiska, a zaledwie po paru nowych wstąpiło w każdy sezonie. Zdarzało się, że cały rok minął bez żadne-

go nowego talentu na horyzoncie.

Rok 1938 przynosi nam za to taką infrację nowych nazwisk, iż trudno się już w nich orientować.

Dla wyrobienia u naszych pływaków poczucia własnej wartości, tego niezbędnego czynnika zwycięstwa, niezmiennie doświadczenie mieć musi mecz z Finlandią, mecz wygrany, mimo, że zdolaliśmy wywstawić drugą reprezentacyjną osłabioną. Choć Finlandia nie jest w pływaniu potęgą na skalę międzynarodową — zwycięstwo nasze ma wielką wymowę. Obojętne jest w tej chwili, jak wyolędali by Finowie w obliczu Amerykanów czy Japonczyków. Ciekawe jest zaś to, iż przeciwnik, który dotychczas był bardzo groźny dla reprezentacji Polski w pła-

nym składzie, musiał ulec drużynie odmłodzonej.

Ten triumf — tym cenniejszy iż jest to pierwsze od roku 1930 nasze zwycięstwo w spotkaniu międzypaństwowym, a drugie od chwili powstania sportu pływackiego w Polsce — powinno być dla nas punktem zwrotnym. Musi ono rozbudzić w nas wiarę w nasze siły, zrodzić ufność w skuteczność naszego wysiłku. Czas przepędzić tych pesymistów, którzy każdą imprezę pływacką międzynarodową skazują z góry na niepowodzenie.

Umieliśmy zwyciężyć Finlandię przy pomocy młodych zawodników potrafimy zwyciężyć silniejszego przeciwnika, gdy odmłodzone nasze szeregi nasila raz jeszcze tacy zawodnicy jak Karliczek i Bocheński.

Ossendarp znów wygrywa

Tym razem na zawodach w Oslo

OSLO. W drugim dniu wielkich międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych w Oslo, w obecności ponad 10-ciu tysięcy widzów padły wyniki:

200 m. — 1) Ossendarp (Holandia) 21,2 sek. 2) Tammisto (Fin) 21, sek. 3) Pennington (Anglia) 1:53,3.

800 m. — 1) Leveque (Francja) 1:52,6 min., 2) Bouman (Hol.) 1:53,1, 3) Collier (Anglia) 1:53,3.

3.000 m. — 1) Jonsson (Szwecja)

8:28,4 min, 2) Emery (Anglia) 8:29,6, 3) Messner (Fr.) 8:32,6 min.

200 m. płotki: 1) Andree (Fr.) 25,9 sek.

4 x 200 m. — 1) Holandia 1:32,9 min., 2) Norwegia 1:35 m., 3) Anglia 1:35 m.

Oszczep: 1) Nikkanen (Fin.) 69,10 mtr.

Kula — 1) Kreek (Est.) 15,66 mtr.

W dal — Hansen (Norw.) 721 mtr.

NAJPOPULARNIEJSZE

PISMO SPORTOWE W POLSCE

NOWY SPORTOWIEC

przynosi dziś relację swego specjalnego wysłannika o meczu piłkarskim

POLSKA — NIEMCY

Po za tym w numerze sprawozdania ze wszystkich imprez oraz arcyciekawy artykuł Jana Zwady

Chmielewski musi pauzować spowodu kontuzji oka

Donosi nam Zbyszko Cyganiewicz, że Henryk Chmielewski po ostatniej walce z murzynem Brandonem musi pauzować w ciągu kilku tygodni. W czasie wspomnianej walki murzyn uderzył Polaka kilkakrotnie głową w twarz, dążąc do

zwarcia. W rezultacie Chmielewski ma przeciętą skórę nad oczami.

Bokser polski otrzymał ostatnio zaproszenia na stoczenie walk w Ameryce Południowej i w Australii.

Wpadł pod samochód nieostrożny rowerzysta

W godzinach wieczorowych na ul. Grochowskiej w Warszawie jadący rowerem Marian Gawiszek, ślusarz, zam. przy ul. Targowej nr 17, skręcił nagle w lewo i wpadł pod samochód ciężarowy, naładowany benzyną, prowadzony przez Jana Rękawę

PORADZ SIĘ NELSONA

gdyż nie potrafisz sam znaleźć wyjścia z ciężkiej sytuacji życiowej. Poradź się człowiekiem, który połączył w sobie cudowny dar jasnowidzenia z niezwykłą znajomością życia i ludzi, może i chce pomóc również i Tobie.

Korzystaj z jego fenomenalnych zdolności wyczuwania losów ludzkich, a ujrzysz jasno drogę, która Cię zaprowadzi do celu.

Nie zwlekaj ani chwili ale dźl zaraz napisz o wszystkim co Cię dręczy do ROLFA NELSONA WARSZAWA, ZIELNA 4, m. 6, a otrzymasz odpowiedź na 4 pytania najbardziej Cię interesujące. Dołącz do listu datę urodzenia, adres, pisma osób zainteresowanych oraz 350 w znaczkach. Odpowiedź do 7 dni.

Kupon ulgowy na prywatny seans u Rolfa Nelsona, ul. Zielna 4 m. 6, godz. 3 - 7 pp. Okazicieli zamiast zł. 10 płaci tylko 5 zł.

Przemysłowiec zwolniony z aresztu

Głośna w ostatnich dniach sprawa aresztowania przemysłowca, Jakuba Krajemana, przyjęła przewidywany obrót.

Po nadejściu akt sprawy z Gdańska, władze sądowe doszły do wniosku, że brak jest podstaw do dalszego przetrzymywania Krajemana w areszcie, wobec czego został on wczoraj o godz. 17-ej zwolniony.

**KUPON NA
BEZPŁATNĄ
PORADĘ PRAWNĄ**
Dla uzyskania porady należy przedstawić dwa kupony.

**Frontem
do Morza!**

Skład skradzionych rzeczy wykryła rewizja u znanej paserki

Nocy ubiegłej do mieszkania znanej paserki Basi Rundberg (Warszawa, Solec 71) wkroczyli wywiadowcy i policja mundurowa.

Po przeprowadzonej drobniarowej rewizji ujawniono wiele

Żeruje na ofiarności bezczelny wydrwigrosz

Północna dzielnica Warszawy co pewien czas nawiedzana jest przez różnego rodzaju oszustów. Ostatnio do mieszkań i firm po ważniejszych obywateli zgłasza się jakiś osobnik, przedstawia różne dokumenty, oświadcza, że jest uciekinierem i że ma już wszelkie formalności pozałatwiające brak mu tylko na podróż. W

zamieszkałego w Garwolinie przy ul. Przechodniej nr 1.

Kierowca w ostatniej chwili począł hamować, nie zdążył jednak i przycisnął rowerzystę lewym skrzydłem do budki telefonicznej. Gawiszek doznał zmiążdżenia lewej stopy oraz ogólnych obrażeń. Rower został rozbity, samochód częściowo uszkodzony.

Lekarz Pogotowia Ratunkowego przewiózł rannego od szpitala. Przem. Pańskiego.

Krwawe porachunki

Na rogu ul. Górczewskiej i Płockiej, w Warszawie nieznany sprawca ugodził nożem 27-letniego Henryka Włodarczyka, blacharza, (Płocka 40). Otrzymał on dwie rany cięte lewego ramienia i okolicy kości krzyżowej.

Włodarczyka, który był pijany, opatrzyło Pogotowie i przewiozło do szpitala na Czystym. Nożowiec zbiegł.

Nieletni morderca

skazany na zamknięcie w zakładzie poprawczym

Wczoraj Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznawał sprawę młodocianego zabójcy przez nieostrożność.

Ławę oskarżonych zajął 15-letni Janusz Owczarek, karany zresztą już za drobną kradzież większą.

Owczarek zamieszkiwał wraz z matką i rodzeństwem. Pewnego dnia do Owczarków przyszedł z wizytą siostrzeniec, 17-letni Michał Tworek.

Starszy z Owczarków pokazał kuzynowi świeżo nabyty fajerwerki. Janusz Owczarek wziął broń do ręki i zmierzył się w kierunku Tworka. Padł strzał. Ugodzony w głowę z bliskiej odległości młodzieniec na miejscu wyzionął ducha.

Nieletniego zabójcę pociągnięto do odpowiedzialności za nieostrożne spowodowanie śmierci. Jedynymi świadkami wypadku

byli brat i siostra oskarżonego. Powołani w charakterze świadków odmówili jednak zeznań i zachodziła w ten sposób trudność ustalenia, czy strzał został oddany celowo czy też na

Skradł rower i umykał ale mu się to nie udało

W dniu wczorajszym do biura przy ul. Rymarskiej 6, w Warszawie, przyjechał rowerem gołębica, Czesław Łebel (Łużycka 1). Gdy po załatwieniu sprawy wyszedł, zauważył jakiegoś osobnika, który szybko odjeżdżał na jego rowerze.

Na krzyk poszkodowanego nabiegł policjant, który wskoczył do przejeżdżającej taksówki i zaczął ścigać złodzieja. Rowerzysta, uciekał w Tłomackie następnie Bielańską do Placu Teatralnego i z powrotem w Senatorską do pl. Bankowego. Do pościgu przyłączyli się i inni rowerzyści oraz szoferzy.

Wreszcie na pl. Bankowym przy skwerku złodziej wjechał na chodnik i tu został przez przechodniów zatrzymany. Nadbiegły policjant przeprowadził go do komisariatu. Zatrzyma-

Francja jest niezadowolona ze stanowiska, zajętego przez rząd praski

PARYŻ. Koła polityczne i prasa paryska z najwyższym zainteresowaniem oczekują na wieści z Londynu o wyniku podroży Chamberlaina.

Zarówno koła polityczne, jak i prasa oceniają sytuację na ogół spokojnie, uważając, że cały zatarg da się załatwić w sposób pokojowy. Pewne obawy panują jedynie co do dalszego rozwoju sytuacji w kraju sudeckim, gdzie wrzenie dotychczas nie wygasło.

Stanowisko rządu czeskiego zaczyna budzić w Paryżu stop-

niowo coraz większe niezadowolenie. Wiadomość o wydaniu przez prokuraturę czeską naku do aresztowania Henlaina została przyjęta w Paryżu z niechęcią, jako formalistyczna próba załatwienia wielkich zagadnień politycznych.

Wiadomość o dalszym powoływaniu rezerwistów wywołała również niechęć kół francuskich, które zasadniczo byłyby skłonne do akceptowania dzisiejszego rozwiązania, które byłoby rozwiązaniem pokojowym.

W kołach politycznych Paryża oczekują z godziny na go-

dzinę oficjalnej wiadomości, za powiadającej wyjazd premiera Daladier i min. Bonnet do Londynu dla przeprowadzenia ostatecznych rozmów z premierem Chamberlainem, od których to rozmów zależna będzie całkowicie dalsza taktyka czechofilskich dzienników.

Jeden z najbardziej dotychczas czechofilskich dzienników „Journal des Debats” w artykule swym w dalszym ciągu podkreśla konieczność całkowitego dostosowania się polityki francuskiej do stanowiska, jakie zajmie Londyn.

Rozruchy chłopskie na Ukrainie

przybierają coraz szersze rozmiary

MOSKWA. Rozruchy chłopskie wybuchły ostatnio w Kijowszczyźnie i na Podolu przetrwały się na Ukrainę lewo-

brzeżną, wywołując szczególnie groźne fermenty w obwodach połtańskim i woroszyłowgradzkim (dawniej ługańskim).

Celem stłumienia ich władze sowieckie wydały szereg nad-

zwyczajnych zarządzeń. W okręgu woroszyłowgradzkim pod pozorem organizacji masowych ćwiczeń wojskowych wśród ludności cywilnej, ściągnięto również znaczne posiłki wojsk specjalnych ludowego komisariatu spraw zagranicznych. W akcji tej biorą udział również czołgi.

Znamiennym jest, że w czynnych wystąpieniach przeciwko władzy sowieckiej bierze udział nie tylko ludność chłopska, lecz również robotnicy zatrudnieni w kopalniach węgla.

W Woroszyłowgradzie urządzone specjalny trybunał wojskowy, który rozpatruje sprawy aresztowanych ostatnio opozycjonistów, oskarżonych o wzniecanie rozruchów.

Zranił sztyltem 23 przechodniów w przystępie szału

BOMBAY. W śródmieściu Bombaju pojawił się mężczyzna z plemienia Gurdów (zamiesz-

kujących księstwo Nepalu), który w napadzie szału (amok) poranił ciężko sztyltem 23 przechodniów. Szaleniec, który liczył lat 60, zmarł wkrótce od ran, zadanych mu przez wzburzonych przechodniów.

Stosownie do układu brytyjskiego z księstwem Nepalu, mieszkańcy tego księstwa mogą nosić broń białą bez zezwolenia. Według tradycji, istniejącej wśród Gurdów, mężczyzna tego plemienia wyciągając sztyltem z pochwy, nie może go włożyć z powrotem bez zadania ran. Często Gurdowie gdy nie mogą rać swych nieprzyjaciół, chowają sztyltem do pochwy, kalecząc się lekko w rękę.

Rząd węgierski dziękuje Mussoliniemu za obronę mniejszości węgierskiej

RZYM. Minister Spr. Zagran. Ciano przyjął wczoraj ministra pełnomocnego Węgier barona Villani, który prosił o wyrażenie Mussoliniemu wdzięczności rządu węgierskiego za stanowisko Włoch wobec mniej-

szości węgierskiej w Czechosłowacji.

Następnie min. Ciano przyjął kolejno charge d'affaires W. Brytanii i ambasadora japońskiego. Rozmowy obu dyplomatów z hr. Ciano nosiły charakter informacyjny.

Niezwykły napad na 50-letnią wieśniaczkę

Terenem niezwykłego zuchwałego napadu rabunkowego był las pod Gromnikiem (pow. tarnowskiego), którego ofiarą padła 50-letnia wieśniaczka z Gromnika Waleria Gisek.

Gdy Waleria Gisek przechodziła lasem w godzinach rannych z zarośli wypadł młody osobnik, który zarzucając jej uplecione ze słomy powróż na oczy i przytrzymując ją silnie z tyłu, żądał wydania pieniędzy. Gdy wieśniaczka odmówiła temu żądaniu, napastnik przystąpił do przeprowadzenia rewizji

osobistej i wyciągnął kobiecie z za koszuli chusteczkę z bilonem a następnie znikł w zaroślach.

Waleria Gisek po przybyciu do Gromnika zawiadomiła policję o napadzie, która natychmiast wszczęła dochodzenie. Dzięki śladom bosych nóg na rozmiętym gruncie szybko nastrafiono na ślad napastnika, który okazał się 12-letnim uczniem szkoły powszechnej w Gromniku, Julian Słowik. Zatrzymany opryszek z początku nie przyznawał się do winy, gdy mu jednak pokazano dowody przy-

znał się do dokonania rabunku, oświadczając, że chusteczkę wrzucił do wody, a za zrabowane pieniądze kupił latarkę elektryczną, łakocie i wódkę. Wódkę i łakociami poczęstował kolegów, wracając ze szkoły.

Młodociany opryszek był już poprzednio przetrzymywany przez policję za przestępstwa natury kryminalnej i został przez sąd oddany pod ścisły nadzór rodzicielski, który jak wykazuje ostatni napad, nie przyczynił się do poprawy młodocianego przestępcy.

Wyludził pieniądze a ożenił się z inną

31-letnia Maria Lenartówna, (Warszawa, Widok 17), pracownica dom., poznała przed dwoma laty Henryka Barkońskiego (Czapelska 30). W grudniu r. ub. oświadczył się on o jej rękę. Od tej pory Barkoński już jako narzeczony, zaczął wyludzać mniejsze lub większe sumy pieniędzy, rzekomo na urządzenie mieszkania i inne sprawy, związane ze ślubem. W ten sposób wyludził on od naiwnej panny

500 zł, które miała zaoszczędzone w P.K.O.

W tych dniach, wobec tego, że B. był już b. rzadkim gościem, Lenartówna przeprowadziła wywiad na własną rękę i dowiedziała się, że „narzeczony” zaledwie przed miesiącem poślubił inną pannę.

Wobec powyższego, poszkodowana zameldowała o powyższym władzom policyjnym śledczym, które zajęły się odszukaniem oszusta matrymonialnego.

Z. LIRSKI

GDZIE MOJ MAŁ?

TRAGICZNE DZIEJE TROJGA LUDZI, RZUCONYCH NA FALE LOSU

Było to wiosną 1914 roku. Pewnego dnia Wanda Biernacka obudziwszy się z rana stwierdziła z przerażeniem, że jej mąż, Józef, nie ma w domu. Wszczęła energiczne poszukiwania, które nie dały żadnego wyniku. Józef znikł jak kamień w wodzie.

W tym czasie Wanda spotkała swego dawnego adoratora, Jana Siwka, który od czasu jej zamążpójścia unikał jej, chcąc w ten sposób o niej zapomnieć. Ale obecnie gdy ją spotkał, w sercu jego odżyła z dawną siłą miłość do Wandy.

Pewnego dnia w prasie pojawiła się wiadomość, że w lesie wawerskim znaleziono zmasakrowane zwłoki nieznanego mężczyzny. Wanda udała się do prosekutorium i stwierdziła, że to zwłoki jej męża. W drodze powrotnej z prosekutorium zrodziło się w jej umyśle podejrzenie, że Jan jest zabójcą Józefa. Toż gdy podczas przesłuchania zapytano ją, czy ktoś nie odgrażał się mężowi z jej powodu i czy nie był o nią zazdrosny Wanda została wytrącona z równowagi tym pytaniem.

To wydało się podejrzanemu sędziemu śledczemu, który przyparłszy ją do muru, zmusił do podania nazwiska i adresu Jana.

Jana Siwka sprowadzono do urzędu śledczego. Podczas przesłuchania sędzia śledczy nabrał przekonania, że on rzeczywiście zabił Józefa Biernackiego i kazał go aresztować.

Powoli u Biernackich zapomniano o zabójstwie Józefa i coraz częściej mówiło się o zbliżającej się wojnie. Pewnego wieczora, gdy cała rodzina siedziała przy stole, powietrze rozdał ogłuszający huk.

Huk był tak wstrząsający i ogłuszający, że Wanda przeraźliwie krzyknęła i ujęła się rękoma za głowę. Stara Biernacka zerwała się z miejsca i zawołała, załamując dłonie:

— Jezu kochany, świat się zawala!

Sąsiad Biernackich tak się przeraził, że zbladł śmiertelnie i przez chwilę siedział na krześle jak skałmieniały.

Tylko Tomasz Biernacki nie został wytrącony z równowagi.

— To piorun! — oświadczył ze spokojem.

— Też mi pomyśl! — oświadczyła Biernacka.

— Z pewnościan zważyło się dziesięć domów, a ty mówisz o piorunie!

Wszyscy poza Wandą, która jeszcze nie zdołała otrząsnąć się z wrażenia, podbiegli do okna, aby zobaczyć co się stało.

Ale zaraz drugi jeszcze potężniejszy huk rozdał powietrze. Wszyscy troje odskoczyli od okna przerażeni śmiertelnie.

— Panienko Przenajświętsza!... Musiało się stać coś strasznego! — zawodziła Biernacka, załamując ręce.

— Patrzcie, patrzcie — zawołała nagle, wskazując na okno — Pożar... Pali się... Jaka wielka łuna na niebie!

Biernacki chciał podejść do okna, ale żona chwyciła go za połe marynarki i zawołała:

— Nie dochodź do okna, Tomku. Szyby mogą jeszcze pęknąć...

Biernacki posłuchał rady żony. Zatrzymał się w pewnej odległości od okna i uniósł głowę do góry. Niebo było oblane szkarłatno-czerwoną łuną, w dali zaś za dachami domów czerwień ta była jaśniejsza.

— Gdzieś się pali! — odezwał się w końcu Biernacki — Musi to być straszny pożar...

Następnego dnia Biernacki udał się do swego stałego klienta Barlickiego, aby odnieść zamówione zamki do szaf i usłyszał jak czeladnik Barlickiego, młodzieniec o jasnych, sumiastych włosach oświadczył:

— Wczoraj wieczorem zostało wysadzonych w powietrze kilka większych składów w Cytadeli Warszawskiej. Moskal kradł na potęgę i teraz oficerowie, którzy obłowili się na tych kradzieżach, w obawie przed kontrolą, jaka może nastąpić w związku ze zbliżającą się wojną, wysadzili w powietrze skład.

Niech teraz ktoś potrafi udowodnić im, że kradli! Sprytnie bestie, co?

— Czy naprawdę wybuchnie wojna? — zapytał czeladnika Biernacki.

— Wojna jest nieunikniona! — rzekł czeladnik tonem jak gdyby był specjalistą w tych sprawach. Car musi się ująć z Serbami... A czy Niemiec będzie wówczas milczał?... Carowi zaś przyszedł z pomocą Francja... Nie będziemy więc mieli zwykłej wojny, ale wojnę światową...

— Światowa? — zdziwił się Biernacki i obruszył czeladnika takim spojrzeniem, jak gdyby chciał rzec: „zdaje mi się, bracie, że nie wiesz co mówisz”

— Po raz pierwszy w życiu słyszę o czymś podobnym... Wiem, że była turecka wojna, japońska wojna, ale o wojnie światowej słyszę po raz pierwszy... Co to takiego?

— No, wojna światowa... Czy nie rozumie pan po polsku?...

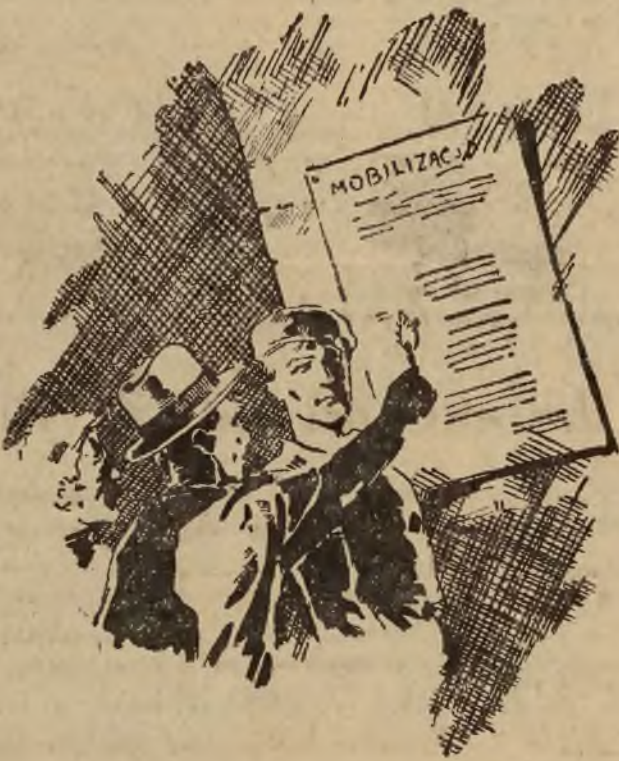
W drodze powrotnej do domu, Biernacki ciągle jeszcze myślał o tym, co mu powiedział czeladnik Barlickiego.

— A więc będzie to nowy rodzaj wojny, wojna światowa... — doszedł w końcu do wniosku.

Ulice były, jak zwykle o tej porze, ożywione, ludzie tłoczyli się na chodnikach, przepychając się lokciami. Koła naładowanych wozów głucho jęczały. Dorożkarze i woźnice wydawali przeciągle okrzyki, a tramwaje gwałtownie dzwoniły.

Upał jak nażarta, wielka bestia rozpostarł się na ulicy. Nie było wprost czym oddychać. Ludzie wachlowali się chusteczkami i ocierali sobie pot z czoła.

Ulica wyglądała tak jak wczoraj i przedwczoraj, ale Biernacki wyczuwał, że coś się stało, że coś ta-

Przed plakatami roilo się od ludzi, którzy starali się je odczytać, mimo panujących ciemności.

jenniczego przeciska się poprzez tłumy przechodniów.

Ludzie chodzili, czytając gazety, tu i owdzie zbierały się przed sklepami grupki ludzi i rozmawiali przytłumionym głosem. Do uszu Biernackiego dołatywały słowa, jak: „wojna... cytadela... Niemiec... Austriak... Serb...”

Biernacki zatrzymał się przy jednej z takich gruppek i usłyszał jak pewien jegomość o złotej grubej dewizce, zwisającej mu z kamizelki, opowiadał o wczorajszym wybuchu w Cytadeli:

— Mieszkam na Bonifraterskiej z frontu. Okna moje wychodzą na Plac Broni... W pierwszej chwili myślałem, że nadszedł koniec świata... Nagle w powietrzu zaczęły latać słupy ognia... Cytadela stała w płomieniach... Kozacy pędzili we wszystkich kierunkach na swych koniach. Powstała panika nie do opisania, rozlegały się, mroźne krew w żylach, okrzyki, i nagle znów trrrrrrach... nastąpił drugi wybuch, jeszcze gwałtowniejszy niż pierwszy... Żona mi zemdlała ze strachu... Dzieci popłakały się żałośnie;

CZYTAJCIE

ŻYCIE KOBIECIE

nie wiedziałem jak sobie dać radę z tym wszystkim... Biernacki oddalił się. Pomyślał, że gdyby żył jego syn, Józef, to by wszystkiego się dowiedział od niego. Józef czytał przecież kilka gazet codziennie i chodził na jakieś tam odczyty...

— O gdyby Józef żył, wszystko byłoby inaczej... — przemknęło mu przez myśl.

Przez kilka chwil Biernacki był myślami przy swym zabitym Józku. Uczuł bolesny ucisk w sercu, gdy sobie przypomniał ten straszny moment, kiedy stał nad zwłokami syna w prosektorium.

Ale zaraz pierzchnął przykre myśli o Józefie. — O jego uszy znów bowiem obily się słowa „wojna... Cytadela... Austria”... i jego umysł znów zaprzętnął aktualne sprawy... A gdy wrócił do domu, rzekł zasapany:

— Będziemy mieli wojnę... To jest już pewne! Następnego dnia o uszy Biernackiego obilo się nowe słowo, mianowicie mobilizacja.

Przybiegł zasapany do domu i oświadczył:

— Mówią o mobilizacji — a sądząc, że ani jego żona, ani Wanda nie wiedzą co oznacza to słowo, wyjaśnił: — wezmą do wojska wszystkie roczniki...

— Co mówisz?! — zawołała stara Biernacka — Wezmą więc do wojska również Jędrka, syna mojej siostry Marii?

— Słyszycie przecież, że wszystkich wezmą, nie zrobią dla niego wyjątku.

Po kilku dniach, pewnego ciepłego wieczoru letniego wpadła do Biernackich sąsiadka i załamawszy ręce, zawołała:

— Jezu kochany, już biorą... wiszą plakaty na ulicach...

— Kto bierze? Kogo biorą? — zapytała zaniepokojona Biernacka.

— No, ogłoszono już mobilizację... Wywiesili na murach plakaty... Kochana pani Biernacka, czy wie pani, co się dzieje na ulicy?... Mój Antek ma czerwony bilet, o rany Boskiel...

— A więc wywieszono plakaty o tym, że biorą do wojska? — zapytał Biernacki — Czy pani je widziała?

— Rozumie się, że widziałam... — obruszyła się sąsiadka — ludzie tłoczą się przed nimi i czytają... Ulice roją się od ludzi...

Biernacki naciągnął marynarkę i zeszedł na dół.

O, teraz Chłodna ulica, na której Tomasz Biernacki mieszkał dwadzieścia sześć lat, wyglądała zupełnie inaczej niż zwykle. Biernacki nie poznawał jej.

Na murach wisiały olbrzymie czerwone plakaty, które faktycznie zapowiadały, że na świecie ma się rozpętać krwawa rzeź, że wkrótce cała Europa zostanie zalana morzem krwi i łez... Przed plakatami roilo się od ludzi, którzy starali się je odczytać, mimo panujących ciemności. Zapalono zapalniczki i latarki elektryczne, aby cośkolwiek ujrzeć, ponieważ lampy gazowe słabo oświetlały czerwone plakaty, z których zdawało się, już broczyła krew...

Biernacki przecisnął się przez tłum ludzi, wyciągnął z kieszeni okulary i nałożywszy je na oczy, starał się odczytać plakat.

Jakaś kobieta o rozczochranych włosach i zapalanych oczach zwróciła się do elegancko ubranego młodzieńca i głosem pełnym łęku, zapytała:

— Czy mój syn też będzie musiał pójść? Proszę niech pan mi powie!

— Wszyscy będą musieli iść — odparł młodzieniec pewnym siebie głosem.

— Ma czerwony bilet, ale jeszcze nie służył. Jezu kochany, przecież on nas utrzymuje, co zrobimy bez niego? — zawołała głosem pełnym rozpaczliwej kobiety, załamując ręce.

Oto do stojących przed plakatem podeszła młoda, ładna kobieta i poprosiła pewnego starszego pana, aby przeczytał jej co pisze na plakacie.

— Niech pan czyta na głos, abyśmy również usłyszeli — odezwali się ci co stali w dalszych szeregach i nie mogli przecisnąć się do plakatu...

— Panowie, pozwólcie podejść temu panu bliżej, nie zasłaniajcie, to nam wszystkim przeczyta — zawołały jednocześnie dwie kobiety.

Starszy mężczyzna, w okularach nie dał się długo prosić. Stał tuż przy plakacie, zapalił zapalniczkę i zaczął czytać na głos:

(Dalszy ciąg jutro)

DUCO lakiery do aut i rowerów oraz wszelkie inne materiały farbiarsko-malarsko-lakiernicze.

»FARBOBLASK«

Kraków, ul. Kalwaryjska 29
Tel. 149-79.

Z Teatru im. J. Słowackiego

Poniedziałek: „Jan“.

Wtorek: „Gdzie diabeł nie może...”

Ciesząca się powodzeniem sa-tyryczno-polityczna komedia „Jan“ wystawiona będzie dziś, w poniedziałek po cenach zniżo-nych z Z. Mrożewskim w roli ty-tułowej. Jutro we wtorek po raz trzeci najnowszą komedią R. Nie-wiarowicza pt. „Gdzie diabeł nie może...“, w oprac. scenicznym reż. J. Karbowskiego.

REPERTUAR KIN:

ADRIA „Perły korony“ i „Diabelska eskadra“.

APOLLO „Marco Polo“.

ATLANTIC „Strzelec z Bengali“ i „Ma newry huzarskie“.

DOM ŻOŁNIERZA „Nicpoń“ (Danielle Darrieux).

MUZEUM „Królowa dżungli“ (Dorothy Lamour). Ponadto dodatki.

LOPP „Groźny Bill“ i „Nie odchodź odemnie“.

PROMIEN „Znachor“.

STELLA „Robert i Bertrand“.

SZTUKA „Przygoda w Szanghaju“.

ŚWIT „Drapieżne małenstwo“.

WANDA „Złotowłosa“.

UCIECHA „Długa młodość“.

FOTOPLASTIKON, ul. Szczepańska 5. „Wizyta Hitlera w Rzymie 1938“.

RADIO — KRAKÓW

Poniedziałek, 19 września 1938

8.10 Muzyka, 11.57 Transmisja syg-nału czasu, hejnał z wieży Mariackiej 14 Muzyka. 15.10 Lokalne wiadomości gospodarcze, 15.30 „Czy wiecie że...“, 16 Koncert rozrywkowy w wyk. orkie-stry Mandolinistów „Espana“, 17 To i owo“, 17.10 Z Katowic: Audycja wy-mienna, 17.55 Wiadomości bieżące, 21 J. Kędziora: „Pani Kaletowa, 22 Lokalne wiadomości sportowe, 22.05 Muzyka.

24 wypadki płonicy. W ciągu ubiegłego tygodnia zanotowano w Krakowie 24 wypadki płonicy. Ponadto zdarzyły się nast. wy-padki chorób zakaźnych: błoni-ca 8, odra 4, róża 3 i dur brzuszny 2.

Zamknięcie ul. Wielickiej. Z po-wodu budowy na wierzchni zam-knięto z dniem dzisiejszym do odwołania odcinek ul. Wielickiej od Robotniczej do Płaszowskiej. Objazd odbywa się przez ul. Ro-botniczą, Kolejową i w poprzek ul. Wielickiej na ul. Płaszowską.

Które grzyby są jadalne? Po-nieważ ostatnio pojawiły się na targach i w mieście grzyby tru-jące, przeto Zarząd m. ostrzega przed nabywaniem i spożywaniem grzybów niepewnych a zarazem zawiadamia, że Filia Państw. Zakładu Higieny (ul. Z. Augusta 1) oraz Oddział Badań Chem. Z. M. w Krakowie (plac WW. Świętych 6) udzielają bez-płatnych wyjaśnień w sprawie grzybów osobiście zbieranych lub zakupionych na targach. Zakład miejski udziela porad w ponie-działki, wtorki i środy, a Zakład państwowy we czwartki, piątki i soboty od godz. 8 do 13-ej.

Szkolenie pomocnic domowych

Związek Pań Domu w Krako-wie przyjmuje wpisy do szkoły gospodarczej dla pomocnic do-mowych codziennie od godz. 11 do 13. Rynek gł. 6.

Bądźmy przygotowani do obrony przeciwlotniczej!

Apel Komitetu Obywatelskiego XV Tygodnia Lotniczego

Komitet Obywatelski XV Ty-godnia Lotniczego, który roz-pocznie się w dniu 24 września br. zwraca się za naszym pośred-nictwem do mieszkańców Krako-wa z nast. apelem:

„Ludzkość staje obecnie przed największym niebezpieczeństwem, jakie kiedykolwiek istniało w hi-storii. Jeżeli w przyszłości wy-buchnie wojna, to na skrzydłach samolotu zapuka niebezpieczeń-stwo do każdego domu i stanie przed każdym mieszkańcem kraju. Liga Obrony powietrznej i

przeciwgazowej podjęła się wiel-kiego zadania: uświadomienia społeczeństwa o potrzebie współ-pracy w przygotowaniu obrony przeciwlotniczej. LOOP musi speł-nić zadanie wychowawcze: wzmo-cnić duchową odporność obywa-teli, rozbudzić ofiarność na cele obrony i wyszkolić kadry obroń-ców. Te zadania wymagają ma-terialnych środków! Groszowe składki członków nie wystarczają! A tymczasem sąsiednie państwa wyprzedzają nas! Dlatego z oka zji XV Tygodnia Lotniczego a-

peluje Komitet Obywatelski do Was, mieszkańcy Krakowa o wy-datny datek na cele L. O. P. P.

Zbiórkę przeprowadzi z upo-ważnienia Komitetu właściciel każdej realności, względnie oso-ba przez niego upoważniona. O-liarodawca wpisze do arkusza składkowego swą ofiarę i pot-wierdzi ten wpis własnoręcznym podpisem.

Jako dowód uiszczoney wpłaty otrzyma każdy ofiarodawca zna-czek L. O. P. P.

—oo—

W dotychczasowym ciagnieniu kl. IV

padły na losy zakupione w szczęśliwej kolekturze

„DAR“ Kraków, św. Anny 2

następujące wygrane:

Zł.	50.000	na Nr.	26102
Zł.	20.000	na Nr.	41015
Zł.	10.000	na Nr.	41429
Zł.	10.000	na Nr.	53950
Zł.	5.000	na Nr.	43199
Zł.	5.000	na Nr.	100327

i mnóstwo mniejszych wygranych.

Losy I. kl. 43 Loterii są już do nabycia!

Zamówienie zamiejscowe wykonuje się odwrotną pocztą.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 408.078.

Tragiczna wycieczka krak. motocyklisty

W sobotę późnym wieczorem wracał do miasta z wycieczki mo-tocyklista Jan Socha (ul. Felicja-nek 16) wioząc z tyłu na siodła ku niejakiego Wład. Majera ze Swoszowic. Na drodze pod Libertowem za Borkiem Fa-

łęckim Socha wpadł na przecho-dzącą 22-letnią Stanisławę No-wakównę, mieszkankę Opatko-wic. Potrącona doznała wstrząsu mózgu, Socha natomiast spadł z maszyny i uderzył głową o przy-drożny kamień, co spowodowało

pęknięcie czaszki.

Również i Majer odniósł ogólnie obrażenia. Ofiary katastrofy przewiozło krak. Pogot. rat. do szpitala Ubezpie. Społ. Stan Nowa-kówny i Sochy jest bardzo ciężki.

—oo—

Decentralizacja Urzędu Poczt. Kraków I.

W celu usprawnienia akcji do-ręczeniowej na poczcie krakow-skiej przeprowadzana jest obec-nie decentralizacja urzędu pocztowego Kraków I przy ul. Wie-lopole. Urząd ten, który dotych-czas obsługiwał całe miasto, będzie odtąd doręczał przesyłki listowe i pienne oraz paczki mieszkańcom w dzielnicach po lewej stronie Wisły, nato-miast część miasta, położoną po prawej stronie Wisły, obsługi-wać będzie urząd poczt. Kra-ków XIV, znajdujący się w Podgórzu. Ułatwi to bardzo us-prawnienie doręczania, gdyż Kraków I. był przeciążony. Jed-nakowoż doręczanie przesyłek ekspresowych dla całego mia-sta pozostanie przy urzędzie poczt. Kraków I. Równocześnie opracowano plan budowy no-

wego gmachu krakowskiej dy-rekcji pocztowej. Gmach ten duży, trzypiętrowy będzie wznie-siony u wylotu ul. Łobzowskiej

przy Alei Słowackiego. Obok biur dyrekcji będzie tam rów-nież urząd pocztowy.

—oo—

Wyrok w procesie o zabójstwo we wsi Zabawa

W sobotę przed trybunałem krakowskiego sądu okręg. odbyło się dokończenie procesu, będą-cego epilogiem tragicznej zaba-wy wielkanocnej we wsi Zabawa koło Wieliczki, jak o tym pisa-liśmy obszernie przed kilkoma dniami. Ponieważ przewód są-dowy nie wykaz.ł, aby zadane ra-ny śp. Janowi Gaczołowi podczas bójki, stały się bezpośrednią przy-czyną jego śmierci, przeto za-padł wyrok uniewinniający Józe-fa i Edwarda Zawisławów oraz

Józefa Gaczoła od zarzucanego im przestępstwa. Trybunałowi przewodniczył wiceprezes s. o. dr Krupiński, obronę wnosili ad-wokaci: dr Skiba i dr Jan Woź-niakowski.

Zakład Pogrzebowy »WIECZNOŚĆ«

Karola Wagi, emeryt. Asesora Krak. Starostwa Grodzkiego, Kraków, Miko-lajska 5, tel. 140-47.—Ceny najniższe. Przewóz zwłok antokarawanem. Uwaga na adres!

Czas odnowić prenumeratę!

Z Teatru im. J. Słowackiego.

„Gdzie diabeł nie może...”

Komedia w 3 aktach
R. Niewiarowicza

Pamiętamy wszyscy debiutse-nopisarski dawnego artysty tea-tru krakowskiego Romana Nie-wiarowicza, kiedy pod pseudoni-mem francuskim: „Filip Decrés“ wystawił swą farsę p. t. „I co z takim zrobić?“ Debiut ten wy-padł nadzwyczaj pomyślnie, jed-nając młodemu autorowi pow-szechnie uznanie. Dalszymi pozyc-jami pisarskimi Niewiarowicza były utwory: „Ludzie na sprze-daż“ i „Kochanek — to ja“. Os-tatnio napisał sympatyczny autor komedię, a raczej stuprocentową farsę pt. „Gdzie diabeł nie mo-że...“, wykazując w niej rzetelną znajomość praw sceny i poczu-cie zdrowego, niewymyślnego, lecz i nie przerysowanego, ko-mizmu.

Pełna inwencji, niebanalna re-żyseria p. Karbowskiego zmonto-wała zgrabny spektakl w należy-tym tempie. Miłe dla oka deko-racje skomponował p. Gajewski. Zespół aktorski, który dobrze ba-wił publiczność, prowadzili pp.: Matusiakówna, jako rozkoszna przedstawicielka rodzaju ludzkie-go, którym wyręcza się diabeł, skoro sam nie może czegoś-wiek zdziałać, oraz Modzelewski, wyborny jako młody lekarz. Przed-stawicielem humoru był nieza-wodny p. Szubert, wyposażony w postać Karpika w solidne cechy komiczne. Obsady dopełnili sku-tecznie pp.: Zalewska (Kundzia), Wroński (Prezes), Opaliński (Jó-zef) i Kolwas (Pacjent). Autora wywołano na scenę po drugim akcie i nagrodzono rzesistymi oklaskami. (W.)

Zjazd kolejowców polskich

W Krakowie odbył się wczoraj 4-ty walny zjazd delegatów Zjednoczenia Kolejowców Pol-skich. Obrady, które toczyły się w gmachu Z. K. P. przy ul. św. Filipa 25, poprzedzone zostały o godz. 10 nabożeństwem w koście-le św. Floriana.

Lekkosyślny przechodzeń

Wczoraj około godz. 2 popoł. do piwnicy domu przy ul. Pi-jarskiej 21 nieznany przechod-zień wrzucił przez okienko nie-dopałek papierosa, od którego zapaliła się sterta słomy. Wez-wana straż pożarna ogień w ciągu 15 minut ugasiła.

Dożynki ludowe w Krakowie

Zapowiedziany w naszym piś-mie obchód dożynek ludowych odbył się wczoraj na placu Szcze-pańskim przy pięknej, słonecznej pogodzie, oglądany z zaciekawie-niem przez tłumy mieszkańców. Barwny korowód wiozący z po-wiatu krakowskiego, poprzedza-ny bandierą konną i kapelą ludo-wą, przemaszerował ulicami mia-sta do kościoła OO. Reformatów, a stam-tad, po Mszy św. udano się na obrzęd dożynekowy i składanie wieńców przedstawicielom władz.